

TEMPORARILY AMENDED FOR COVID PANDEMIC:

Valid until April 2021

Gweithdrefnau Gweithredu Safonol (SOPs) a'r offer asesu cymhwysedd ar gyfer roi diferion llygaid yn yr gymynged

*Mae rhaid i'r holl staff sy'n ofynnol i ddefnyddio'r safonau hyn wedi derbyn hyfforddiant at QCF lefel 2 neu ywch ac wedi cael eu hasesu fel rhai cymwys

Awdur a Theitl	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Fferyllfa a Rheoli Meddyginiaethau BIPBC				
Adran gyfrifol /	Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, fferyllfa a Rheoli Meddyginiaethau Awdurdodau Lleol				
Cymeradwywyd gan:	MPPP, DTG Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC), Fforwm Gofal yn y Cartref a Fforwm Gofal Cymru				
Dyddiad Cymeradwyo	Tachwedd 2015/ Mehefin 2020				
Dyddiad actifadu	Tachwedd 2015				
Dogfennau i'w darllen ochr yn ochr â'r ddogfen hon:	- Safonau arferion gorau a gweithdrefnau gweithredu safonol terfynol ar gyfer rheoli meddyginiaethau ar gyfer pob lleoliad gofal Ebrill 2020 - Dull Gweithredu Safonol ar gyfer rheoli meddyginiaethau mewn lleoliadau Cartrefi Gofal yng Ngogledd Cymru - Gweithdrefn Gweithredu Safonol ar gyfer rheoli meddyginiaethau mewn lleoliadau cartref yng Ngogledd Cymru - Dougherty L. & Lister S. (2011) The Royal Marsden Hospital Manual of Clinical Nursing - Royal Pharmaceutical Society Professional Guidance on the Administration of Medicines in Healthcare Settings. (Ionawr 2019) - Canllawiau Cymru Gyfan ar Ddirprwyo Addysg a Gwellu Iechyd Cymru ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (HEIW 2020) - Egwyddorion Arweiniol Cenedlaethol ar gyfer Cymorth Meddyginiaethau yn y Sector Gofal Cartref (ADSS Cymru 2019) - Hyfforddiant rhoi meddyginiaeth COVID- 19 (HEIW 2020)				
Dyddiad adolygiad nesaf:	Ebrill 2021				
Dyddiad yr EqIA cwblhawyd:	Tachwedd 15 (Polisi Trosfwaol MM01)				
Gweithredwyd yn gyntaf	Tachwedd 2015				
Adolygydd yn flaenorol:	Rhag 2016	Chwef 2019	Ebrill 2020		
Gwnaed newidiadau	Do	do	Do –COVID-19		

Dull Gweithredu Safonol i roi diferion llygaid yn yr gymuned

Mae'n rhaid i'r Dull Gweithredu Safonol hwn (SOP) gael ei ddefnyddio ar gyfer dinasyddion / cleifion / preswylwyr sydd â'r galluedd i gydsynio i driniaeth yn unig. Os tybir nad oes gan y dinesydd / claf / preswlydd alluedd ar adeg triniaeth, mae'n **rhaid** i'r gofalwr gyfeirio'n ôl at Feddyg Teulu / Nyrs Practis / Nyrs Ardal, tîm neu reolwr ac **ni chaiff** fynd ymlaen â'r driniaeth.

Diffiniad o gydsyniad, galluedd a gwrthod (Rhoi meddyginiaeth HEIW 2020)

Cydsyniad – mae hyn pan fo unigolyn yn rhoi ei ganiatâd i dderbyn gofal gan unigolyn arall. I gydsyniad fod yn ddilys, mae'n rhaid iddo fod o'i wirfodd, yn gytbwys ac mae'n rhaid bod gan yr unigolyn sy'n cydsynio'r galluedd i wneud penderfyniad.

Galluedd - er mwyn i unigolyn fod â'r galluedd i roi cydsyniad, mae'n rhaid iddo allu deall y wybodaeth a roddir iddo ac i ddeall y wybodaeth hon er mwyn gwneud dewis.

Gwrthod - gall unigolyn sydd â'r galluedd i wneud penderfyniad wrthod triniaeth ac mae'n rhaid parchu'r penderfyniad hwnnw

Mae'n rhaid rhoi gofal er lles pennaf y dinesydd / claf / preswlydd. Y prif reswm dros ddirprwyo yw diwallu anghenion iechyd a gofal cymdeithasol yr unigolyn. Mae gan bob sefydliad bolisi cydsynio ar waith a dylai fod cydymffurfiaeth ag ef (Canllawiau Cymru Gyfan ar ddirprwyo (HEIW) 2020)

Cyngor: - Os ydych yn rhoi diferion ac eli, rhowch y diferion yn gyntaf. Bydd eli'n gadael haen ar y llygad a allai rwystro amsugno meddyginiaeth ar ffurf diferion

	Gweithred	Sail resymegol
1	Esboniwch y weithred i'r preswlydd a'i thrafod gydag ef. Gofynnwch i'r preswlydd esbonio sut mae ei lygad yn teimlo, os gall wneud hynny.	Er mwyn sicrhau bod y preswlydd yn deall y weithred ac yn rhoi ei gydsyniad dilys a hefyd i gael dealltwriaeth sylfaenol am y problemau diweddaraf neu'r newidiadau y mae'r preswlydd yn eu cael ar hyn o bryd.
2	Cyn rhoi unrhyw feddyginiaeth bresgripsiwn, mae'n rhaid i'r gweithiwr gofal edrych ar MAR neu siart gyfatebol y preswlydd gan wirio a dilyn y weithdrefn a ddisgrifir yn Adran 7	Er mwyn atal unrhyw gangymeriadau rhag codi.

3	Golchwch eich dwylo'n drwyadl gyda sebon a dŵr a/neu gel dwylo alcohol bacterleiddiol, a gwisgwch fenig sy'n ffitio'n dda. Sicrhewch fod y man gwaith yn lân	Er mwyn lleihau'r risg o drawsheintio
4	Gwiriwch y dyddiad dod i ben ar y botel / os yw'n botel newydd, cofnodwch y dyddiad a'r amser ar ochr y botel	Dim ond am 28 diwrnod ar ôl eu hagog y dylid defnyddio diferion llygaid
5	Gofynnwch i'r preswilydd eistedd yn ôl gan ymestyn (gwyro) ei wddf ychydig neu i orwedd.	Er mwyn sicrhau safle sy'n cynnig mynediad rhwydd i roi meddyginiaeth ac i sicrhau nad yw'r gormodedd yn llifo i lawr boch y preswilydd Mae safle cywir yn lleihau draenio meddyginiaeth y llygaid i'r ddwythell ddagrau
6	Daliwch y diferydd (min i lawr) 1-2 cm uwchben y llygad mor agos â phosibl heb gyffwrdd â'r llygad, blew'r amrannau neu ddim byd arall Gofynnwch i'r preswilydd edrych ar y nenfwd ac o dan y llygad dan sylw, tynnwch yr amrant isaf i lawr yn ofalus	Er mwyn sicrhau bod min y botel ddiferu'n lân ac atal trawsheintio Lleihau symbyliad yr atgyrch cau llygaid
7	Gollyngwch eich gfael ar yr amrant a gofynnwch i'r preswilydd gadw ei lygaid ar gau mor hir â phosibl (2-3 munud o leiaf) a gwyrwch ei ben i lawr tuag at y llawr	
8	Gofynnwch i'r preswilydd bwyso'n ysgafn ar y ddwythell ddagrau (cornel fewnol y llygad) gydag un bys am funud. Sychwch hylif gormodol gyda hances	

Dogfen cymhwysedd ar gyfer gweithwyr gofal, gweithwyr cymorth gofal lechyd ar gyfer rhoi diferion llygaid yn y lleoliadau cymunedol

***Dim ond staff a enwir gan reolwr all gyflaeni'r cymhwysedd hwm**

Enw:

Dyddiad:

Llofnod : Adran :

		Tasg dyst			Llofnod asesydd ar dyddiad
		1. Dyddiad	2. Dyddiad	3. Dyddiad	
1	Yn egluro ac yn trafod y driniaeth gyfa'r claf				
2	Cyn rhoi unrhyw feddyginiaeth sydd ar bresgripsiwn, rhaid i'r gweithiwr gofal edrych ar MAR y claf neu'r siart gyfatebol i sefydlu'r gofyniad meddyginiaeth.				
3	Golchi dwylo'n drylwyr gyda sebon a dwr a / neu rwbio dwylo hefo gwrthfacterol a rhoi menig sy'n ffitio'n dda				
4	Gwirio dyddiad dod i ben ar y botel / os yw'r botel yn un newydd cofnod yr Dyddiad a'r amser ar ochr y botel. Yn ysgwyd yr botel ac yn tynnu'r top / caead				
5	Yn cynorthwyo'r claf i'w safle priodol ar gyfer ei weinyddu				

6	Yn dal y botel i lawr 1-2 centimetr uwchben y llygad mor agos a phosib heb cyffwrdd yr llygad, amrannau neu unrhyw beth arall. Yn gofyn i'r claf edrych i fynu, ac yna o dan y llygad effeithir , tynnwch yr amrant isaf i lawr yn ysgafn				
7	Yn ymwybodol, os oes agen mwy nag un diferyn yn yr un llygad I aros 5 munud a/ neu ailadrodd yn yr llygad arall os yw diferion wedi'u rhagnodi ar gyfer y ddau lygad				
8	Yn gofyn i'r claf bwyso'n ysgafn ar gornel fewnol y llygad gydag un bys am funud. Yn sychu os gormod o hylif hefo meinwe				
9	Yn egleuro i'r claf y gallai fod ganddo olwg aneglur am ychydig funudau ar ol.				
10	Yn tynnu menig ac yn eu gwaredu'n briodol. Golchi dwylo'n drylwyr gyda sebon a dwr a / neu rwbio dwylo hefo gwrthfacterol				
11	Yn cofnodi'r weinyddiaeth ar y MAR neu siart gyfwerth, ag yn cynllun gofal claf				

Enw'r Aseswr: Llofnod:

Swydd: Dyddiad:

Copi o'r ddogfen wedi'i chwblhau i'w rhoi i'r rheolwr i'w ffeilio mewn ffeil bersonol

How to instil eye drops

